

Varmennepalvelut

30.1.2024

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTON TUNNISTUSPERIAATTEET

Digi- ja väestötietovirasto varmentajana, julkishallinnon yhteisten sähköisen asioinnin tuki-palveluiden tarjoajana (Suomi.fi) sekä kansallisen solmupisteen toteuttajana

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) toimii valtiovarainministeriön hallinnonalalla. DVV aloitti toimintansa 1.1.2020, kun Väestörekisterikeskus, maistraatit ja maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö yhdistyivät uudeksi virastoksi. DVV on henkilörekisteriä ylläpitävä ja sähköisen asioinnin tukipalveluita, notaari- ja oikeudellisia vahvistuspalveluita sekä holhoustoimien palveluita tuottava viranomais, jonka väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen tehtävä on myös tuottaa varmennettuja sähköisen asioinnin palveluita. Virasto (31.12.2019 asti Väestörekisterikeskus (VRK)) on toiminut myös terveydenhuollon lakisääteisenä varmentajana 1.12.2010 alkaen ja sosiaalihuollon lakisääteisenä varmentajana 1.4.2015 alkaen (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007), laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007) sekä laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (661/2009)). Viraston varmennepalvelutehtävät ovat jakautuneet eri osastoille ja niiden alaisille yksiköille, osastojen painopistealueiden ollessa seuraavat: Asiakkaat-osasto vastaa notaari- ja oikeudellisista vahvistuspalveluista, yritysten ja viranomaisten asiakaspalveluista sekä palvelujen käyttöönotoista. Palvelut-osasto vastaa rekisteripalveluista, digitalisaation tukipalveluista, yhteentoimivuuden edistämisestä sekä palvelujen kehityksestä ja ylläpidosta. Prosessit-osasto vastaa holhoustoimien palveluista ja viraston yhteisistä palveluista (mm. lakiasiat, turvallisuusasiat, toimitila- ja virastopalvelut, asian-hallinta- ja assistenttipalvelut, toiminnan ja talouden ohjaus sekä prosessit ja laatu). DVV:tä ja varmennepalvelutoimintaa koskevaa tietoa on saatavilla osoitteesta <https://dvv.fi/henkiloasiakkaat>.

DVV tuottaa korkealaatuisia sähköisessä asiointissa tarvittavia tunnistusratkaisuja yhteiskunnan eri tarpeisiin. Virasto (31.12.2019 asti VRK) on toiminut varmentajana vuodesta 1999 tuottaen varmenteita ja niihin liittyviä palveluja julkiselle ja yksityiselle sektorille. Varmennepalveluilla turvataan tietoturvallisuutta sähköisissä palveluissa sähköisten identiteettien osalta. Varmenteen avulla varmennetaan varmenteen haltijan henkilöllisyys sekä varmenteeseen sisältyvien tietojen oikeellisuus, eheys ja alkuperäisyys. Henkilön sähköinen tunnistaminen antaa kansalaisille mahdollisuuden turvalliseen, ajasta ja paikasta riippumattomaan ja joustavaan verkkoasiointiin. Myös sähköinen allekirjoitus avaa mahdollisuuden uudentyyppisiin asiointitapoihin.

DVV:n varmennetietojärjestelmä ja varmennepalvelut perustuvat julkisen avaimen järjestelmään (Public Key Infrastructure eli PKI). DVV:n varmenneinfrastruktuuri muodostuu varmennejärjestelmästä, kortteihin sisältyvien varmennetietojen toimittajasta, sulkulistasta, neuvontapalvelusta ja hakemistopalvelusta. DVV:n toimintoja varmentajana ovat varmenne-, hakemisto- ja sulkupalveluiden tuottaminen, rekisteröinti sekä varmenteen sisältävän kortin valmistus ja yksilöinti. DVV vastaa koko varmennejärjestelmän toimivuudesta, myös käyttämiensä rekisteröijien ja teknisten toimittajien osalta. DVV:n Digitalisaation tuki-palvelut ja yhteentoimivuus-yksikkö ylläpitää varmenteitaan koskevia varmennepolitiikka-, varmennuskäytäntö- ja varmennekuvausasiakirjoja, jotka ovat saatavilla sähköisesti osoitteessa <https://dvv.fi/cps>.

Varmennepalvelut

30.1.2024

DVV:n toimintaa sähköisen tunnistuspalvelun tarjoajana ja hyväksyttynä luottamuspalvelun tarjoajana (aikaisemman sääntelyn nojalla laatuvarmentaja) säätelee syyskuussa 2014 voimaan tullut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014 sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (ns. eIDAS-asetus). Direktiivi 1999/93/EY on sisältänyt sähköisiä allekirjoituksia koskevan sääntelyn. eIDAS-asetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta ja sitä on sovellettu 1.7.2016 alkaen. Edellä mainittua EU-sääntelyä täydentää komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1502, teknisten vähimmäiseritelmien ja -menettelyjen vahvistamisesta sähköisen tunnistamisen menetelmien varmuustasoja varten sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti (ns. varmuustasoasetus). Varmuustasoasetuksen vaatimukset täyttäessään palveluntarjoaja profiloituu Suomessa sähköisten tunnistuspalvelujen osalta korotetun tai korkean varmuustason mukaisena palveluntarjoajana. DVV tarjoaa korkean varmuustason mukaisia sähköisiä tunnistuspalveluja.

Kansallisessa laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (617/2009), jäljempänä tunnistus- ja luottamuspalvelulaki, säädetään vahvan sähköisen tunnistamisen palvelujen tarjoamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista, mm. sähköisestä allekirjoituksesta, ja niiden oikeusvaikutuksista. Lakia on muutettu vastaamaan eIDAS-asetuksen vaatimuksia (ent. laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista) ja muutokset ovat tulleet voimaan 1.7.2016 alkaen.

Edellä mainitussa lainsäädännössä määriteltyjen turvallisen allekirjoituksen luomisvälineen (SSCD/QSCD) ja hyväksytyyn varmenteen avulla tehdyille kehittyneelle sähköiselle allekirjoitukselle taataan tasavertainen asema perinteisen käsintehtyn allekirjoituksen kanssa.

Virasto (31.12.2019 asti VRK) on tarjonnut varmennepohjaisia tunnistusvälineitä vuodesta 1999 lähtien ja toiminut laatuvarmentajana 31.3.2003 lukien. Direktiivin 1999/93/EY ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tuotettuja DVV:n laatuvarmenteita pidetään eIDAS-asetuksen mukaisina sähköisten allekirjoitusten hyväksytyinä varmenteina niiden voimassaolon päättymiseen saakka. DVV:ta varmennepalvelujen tarjoajana pidetään eIDAS-asetuksen mukaisena hyväksyttynä luottamuspalvelun tarjoajana (mm. sähköisten allekirjoitusten hyväksytyjen varmenteiden tarjoajana) DVV:n osoitettua täyttävänsä hyväksytyyn luottamuspalvelun tarjoajalle asetetut vaatimukset. DVV on toimittanut valvontaelimelle, Viestintävirastolle (nyk. Liikenne- ja viestintävirasto), edellytetyt vaatimustenmukaisuuden arviointikertomukset.

DVV kuuluu tunnistus- ja luottamuspalvelulain 12 a §:ssä säädettyyn kansalliseen vahvan sähköisen tunnistuspalveluntarjoajien luottamusverkostoon (korotetun ja korkean varmuustason tunnistuspalvelut). Luottamusverkostoon kuuluvat tunnistuspalveluntarjoajat voivat tarjota tunnistusvälineitä ja/tai tunnistusvälityspalvelua.

DVV tuottaa julkishallinnon yhteisiä sähköisen asioinnin tukipalveluita (Suomi.fi) niitä koskevan lainsäädännön nojalla (laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista (571/2016)).

DVV:n lakisääteisenä tehtävänä on myös tuottaa ja ylläpitää EU:n sähköisen tunnistamisen yhteentoimivuusjärjestelmään liittyvä kansallinen rajapinta (kansallinen solmupiste,

Varmennepalvelut

30.1.2024

tunnistus- ja luottamuspalvelulaki 42 c §). Kansallisen solmupisteen vaatimuksista säädetään Euroopan komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2015/1501.

Osana DVV:n edellä mainittuja palvelutoteutuksia DVV:lla on myös korkean varmuustason tunnistusvälityspalvelu tunnistusvälineidensä tunnistustapahtumien välittämiseksi julkishallinnon asiointipalveluihin.

DVV noudattaa julkisyhteisönä Suomen perustuslaissa (731/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta annetussa asetuksessa (1030/1999), valtioneuvoston asetuksessa tietoturvasuodatuudesta valtionhallinnossa (681/2010), väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009), vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009), tietosuoja-laissa (1050/2018), hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetussa laissa (571/2016), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) sekä EU:n tietosuoja-asetuksessa (679/2016) olevia salassapitoa, julkisuutta, tietosuoja ja tietoturvaa koskevia säännöksiä. Digi- ja väestötietoviraston yhtenä perustehävänä on mahdollistaa väestötieto-järjestelmän tietojen ja varmennetun sähköisen asioinnin palvelujen käyttö yhteiskunnan toimintojen ja tietohuollon tukena. Digi- ja väestötietovirasto edistää toiminnallaan yksityiselämän ja henkilötietojen suoja ja tietoturvasuodatuutta sekä hyvän tietojenkäsittely- ja tiedonhallintatavan kehittämistä ja noudattamista. Sopimuksella ei voida poiketa lainsäädännön DVV:lle asettamista pakottavista velvoitteista.

DVV:n tunnistuspalveluntarjontaan (tunnistusvälineet, tunnistusvälityspalvelu) liittyvän henkilötietojen käsittelyn perusteet ilmenevät DVV:n palvelujen ja rekisterien tietosuojaselosteista. DVV:n tietosuojaselosteet ovat saatavilla DVV:n verkkosivuilla osoitteessa <https://dvv.fi/tietosuojaselosteet>.

Digi- ja väestötietoviraston varmenteet

Digi- ja väestötietoviraston tuottamia varmenteita ovat kansalaisvarmenne henkilökortille, organisaatiovarmenne organisaatiokortille, tilapäisvarmenne varakortille sekä sosiaali- ja terveydenhuollon varmenteet: ammattivarmenne sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortille, palvelujen antajien henkilötoimijavarmenne sosiaali- ja terveydenhuollon toimijakortille ja sosiaali- ja terveydenhuollon muun henkilöstön varmenne sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstökortille. Kansalaisvarmenne, organisaatiovarmenne, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattivarmenne, palvelujen antajien henkilötoimijavarmenne, sosiaali- ja terveydenhuollon muun henkilöstön varmenne ja tilapäisvarmenne koostuvat varmenneparista, jolla on kaksi eri käyttötarkoitusta: 1) todentamis- ja salausvarmenne (sähköinen tunnistaminen) ja 2) allekirjoitusvarmenne. Henkilöllisyyden oikeellisuuden varmistaa Digi- ja väestötietovirasto.

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa lisäksi leimavarmenteita, jotka ovat oikeushenkilön allekirjoitusvarmenteita.

Varmennetta haetaan käymällä henkilökohtaisesti rekisteröijänä toimivan viranomaisen luona tai organisaation rekisteröintipisteessä. Tunnistus- ja luottamuspalvelulain nojalla ja palveluntarjoajan sähköisten asiointipalvelujen sen mahdollistaessa olemassa olevan vahvan sähköisen tunnistusvälineen avulla voi hakea vastaavan tasoista sähköistä tunnistusvälinettä. Luonnollisen henkilön tunnistaminen tulee tehdä sähköisesti siten, että sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksessa säädetyt vaatimukset täyttyvät. Henkilön

Varmennepalvelut

30.1.2024

henkilöllisyyden varmentaminen voi perustua vahvaan sähköiseen tunnistusvälineeseen. Lisäksi henkilöllisyyden varmentaminen voi perustua julki-sen tai yksityisen tahon aiemmin muuhun tarkoitukseen kuin vahvan sähköisen tunnistusvälineen myöntämiseen käyttämään menettelyyn, jonka Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy menettelyä koskevien säännösten ja viranomaisvalvonnan perusteella tai tunnistuspalvelun vaatimustenmukaisuuden arvioineen arviointilaitoksen vahvistuksen perusteella. Leimavarmennetta haetaan Digi- ja väestötietoviraston verkkoasiointissa.

DVV:n varmennepalveluja ja varmenteiden rekisteröintiprosessia kehitetään vastaa-maan sähköisen asiointin vaatimuksiin ja palvelujen kehittyessä varmennetta voi tulevaisuudessa hakea myös sähköisesti. Tietyin edellytyksin varmenteen hakeminen sähköisesti on jo mahdollista.

Kansalaisvarmenne henkilökortille

Kansalaisvarmenne on standardimuodossa kerrottu henkilötieto, sähköinen henkilöllisyys. Se sisältää mm. etu- ja sukunimen sekä sähköisen asiointitunnuksen. Kansa-laisvarmenne on korkean varmuustason mukainen vahvan sähköisen tunnistamisen väline.

Kansalaisvarmenne voidaan myöntää vain Suomen kansalaiselle sekä ulkomaalaiselle, jolla on kotikuntalaisissa tarkoitettu kotikunta Suomessa, jonka tiedot on talletettu väestö-tiejärjestelmään ja jonka henkilöllisyys on luotettavasti todennettu. Lisäksi edellytetään, että ulkomaalaisella on voimassa oleva oleskelulupa tai oleskelukortti taikka että hänen oleske-luoikeutensa on rekisteröity.

Kansalaisvarmenne voidaan myöntää ja tallettaa erilaisille teknisille alustoille kuten henkilö-kortin sirulle.

Kansalaisvarmennetta voidaan käyttää henkilön sähköiseen tunnistamiseen, tiedon salauk-seen ja sähköiseen allekirjoitukseen. Kansalaisvarmennetta voidaan käyttää käyttötarkoi-tuksensa mukaisesti rajoituksitta sekä hallinnollisissa että yksityisten organisaatioiden tar-joamissa sovelluksissa ja palveluissa.

Kansalaisvarmenne sisältää yksilöivänä tunnistetietona sähköisen asiointitunnuksen.

Henkilökorttiin sisältyvän kansalaisvarmenteen hakemiseen sovelletaan henkilökorttilakia (663/2016). Henkilökorttia haetaan poliisilta. Hakemus voidaan panna vireille sähköisesti. Hakijan tulee saapua henkilökohtaisesti viranomaisen luokse hakemuksen täydentämistä varten, jollei henkilökorttilain 10 §:stä (Henkilökohtainen läsnäolo henkilökorttia sähköisesti haettaessa) muuta johdu. Hakijan ei tarvitse saapua henkilökohtaisesti viranomaisen luokse henkilökorttia sähköisesti haettaessa esimerkiksi silloin, jos hakijalle on aikaisemmin myön- netty säädetyt vaatimukset täyttävä henkilökortti (tai Suomen kansalaiselle passi), jota haet- taessa hakija on henkilökohtaisesti asioinut viranomaisen luona. Ulkomailla oleskeleva Suo- men kansalainen voi hakea henkilökorttia Suomen suurlähetystöltä, lähetetyn virkamiehen johtamalta konsulaatilta ja sellaiselta muulta Suomen edustustolta, jossa myönnetään pas- seja ja jossa palvelevan nimetyn Suomen kansalaisen ulkoasiainministeriö on oikeuttanut myöntämään henkilökortteja (*Suomen edustusto*). Hakijan on oltava henkilökohtaisesti läsnä haettaessa henkilökorttia Suomen edustustolta eikä hakemusta voida panna vireille sähköi- sesti.

Varmennepalvelut

30.1.2024

Henkilökortti on virallinen henkilöllisyyden osoittava asiakirja. Lisäksi korttia voi käyttää passin sijasta virallisena matkustusasiakirjana EU-maissa, Sveitsissä, San Marinossa ja Liechtensteinissa.

Kansalaisvarmennetta haetaan henkilökortin hakemisen yhteydessä käymällä henkilökohtaisesti rekisteröijänä toimivan poliisiviranomaisen luona, ulkomailla Suomen edustustolta, tai sähköisesti. Haettaessa kansalaisvarmennetta henkilökohtaisesti poliisiviranomaisen luona tai Suomen edustustolta henkilöllisyys tarkistetaan voimassa olevasta, poliisin myöntämästä henkilöllisyyden osoittavasta asiakirjasta, joita ovat henkilökortti ja passi. Hyväksyttäviä tunnistamisasiakirjoja ovat myös Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi tai henkilökortti ja muun valtion viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi. Jos kansalaisvarmenteen sisältävää ulkomaalaisen henkilökorttia hakevalla ei ole esittää voimassa olevaa henkilöllisyyttä osoittavaa asiakirjaa, hänen tulee esittää voimassa oleva oleskelulupakortti tai oleskelukortti. Hakemuksen vastaanottava viranomainen saa tällöin ottaa hakijalta sormenjäljet ja verrata niitä oleskelulupakortin tai oleskelukortin tekniseen osaan talletettuihin sormenjälkiin hakijan henkilöllisyyden todentamiseksi. Jos hakijalla ei ole em. asiakirjoja, poliisi tunnistaa hakijan henkilöllisyyden muilla tavoin. Tieto tunnistustavasta merkitään hakemuslomakkeeseen ja rekisteröintipisteen virkailija vahvistaa omalla allekirjoituksellaan, että henkilöllisyyden tunnistus on tapahtunut. Henkilön esittämiä tietoja verrataan Väestötietojärjestelmän tietoihin.

Organisaatiovarmenne organisaatiokortille

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa yritysten ja organisaatioiden käyttöön organisaatiokortteja. Organisaatiokorteilla olevista varmenteista käytetään nimitystä organisaatiovarmenne. Sen avulla voidaan osoittaa henkilön yhteys yritykseen, yhteisöön tai muuhun organisaatioon. Organisaatiovarmenne on korkean varmuustason mukainen vahvan sähköisen tunnistamisen väline.

Organisaatiovarmenne mahdollistaa myös laissa määritellyn kiistämättömän sähköisen allekirjoituksen tekemisen sekä tietoverkon käyttäjien todentamisen. Organisaatiovarmenteen voidaan lisäksi sisällyttää organisaation käytössä oleva sähköpostiosoite, jolloin varmenne soveltuu sähköpostien allekirjoittamiseen ja salaamiseen sekä organisaatiovarmenteen sisältävällä organisaatiokortilla tapahtuvaan verkkokirjautumiseen.

Organisaatiovarmennetta haetaan käymällä henkilökohtaisesti rekisteröijänä toimivassa rekisteröintipisteessä. Varmennetta haettaessa henkilöllisyys tarkistetaan voimassa olevasta, poliisin myöntämästä henkilöllisyyden osoittavasta asiakirjasta, joita ovat henkilökortti ja passi. Hyväksyttäviä tunnistamisasiakirjoja ovat myös Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi tai henkilökortti ja muun valtion viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi. Jos hakijalla ei ole em. asiakirjoja, poliisi voi tunnistaa hakijan henkilöllisyyden muilla tavoin. Tieto tunnistustavasta merkitään hakemuslomakkeeseen ja rekisteröintipisteen virkailija vahvistaa omalla allekirjoituksellaan, että henkilöllisyyden tunnistus on tapahtunut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmenteet sosiaali- ja terveydenhuollon toimikortteille

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa julkisen ja yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä apteekkien terveydenhuollon ammattihenkilöille ja muulle henkilöstölle, sosiaali- ja

Varmennepalvelut

30.1.2024

terveydenhuollon palvelujen antajille ja apteekkien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuville organisaatioille ja niiden henkilöstölle sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmenteen sisältäviä sosiaali- ja terveydenhuollon toimikortteja. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmenteen sisältävän sosiaali- ja terveydenhuollon toimikortin avulla osoitetaan henkilön yhteys yritykseen, yhteisöön tai muuhun organisaatioon.

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortin sirulle sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammattivarmenteen. Ammattivarmenne on tarkoitettu julkisessa ja yksityisessä sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä apteekeissa työskentelevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden (laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015) käyttöön.

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa myös sosiaali- ja terveydenhuollon toimijakortin sirulle palvelujen antajien henkilötoimijavarmenteen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstökortin sirulle sosiaali- ja terveydenhuollon muun henkilöstön varmenteen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmenne mahdollistaa laissa määritellyn kiistämättömän sähköisen allekirjoituksen tekemisen sekä tietoverkon käyttäjien todentamisen. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmenteeseen voidaan lisäksi sisällyttää organisaation käytössä oleva sähköpostiosoite, jolloin varmenne soveltuu sähköpostien allekirjoittamiseen ja salaamiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmenteen sisältävällä sosiaali- ja terveydenhuollon toimikortilla tapahtuvaan verkkokirjautumiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmennetta haetaan käymällä henkilökohtaisesti rekisteröijänä toimivassa rekisteröintipisteessä. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilövarmennetta haettaessa henkilöllisyys tarkistetaan voimassa olevasta, poliisin myöntämästä henkilöllisyyden osoittavasta asiakirjasta, joita ovat henkilökortti ja passi. Hyväksyttäviä tunnistamisasiakirjoja ovat myös Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi tai henkilökortti ja muun valtion viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi. Jos hakijalla ei ole em. asiakirjoja, poliisi tunnistaa hakijan henkilöllisyyden muilla tavoin. Tieto tunnistustavasta merkitään hakemuslomakkeeseen ja rekisteröintipisteen virkailija vahvistaa omalla allekirjoituksellaan, että henkilöllisyyden tunnistus on tapahtunut.

Terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeuden voimassaolo tarkistetaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (JulkiTerhikki). Jos varmenteen hakijalla ei ole voimassa olevaa JulkiTerhikki-rekisteriin merkittyä ammattioikeutta, varmennetta ei myönnetä.

Kaikki sosiaalihuollon laillistetut ja nimikesuojatut ammattihenkilöt merkitään Valviran ylläpitämään sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin (JulkiSuosikki). Jos varmenteen hakijalla ei ole voimassa olevaa, JulkiSuosikki-rekisteriin merkittyä ammattioikeutta, varmennetta ei myönnetä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattivarmenteeseen ja ammattikorttiin merkitään vain yksi hakijan valitsema ammattioikeus, mikäli hakijalla on useita voimassa olevia ammattioikeuksia.

Palvelujen antajien henkilötoimijavarmenteiden ja sosiaali- ja terveydenhuollon muun henkilöstön varmenteiden hakemisen yhteydessä vaaditaan hakijan ja hänen edustamansa

Varmennepalvelut

30.1.2024

organisaation välisen yhteyden todentamista. Varmenteiden hakijan ja hänen edustamansa organisaation yhteys todennetaan kyseisen organisaation hakijalle luovuttamasta paperimuotoisesta todistuksesta.

Tilapäisvarmenne varakortille

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa tilapäiseen käyttöön tilapäisvarmenteet, jotka voidaan tallentaa erilaisille toimikortteille.

Varakortti on Digi- ja väestötietoviraston tuottama, tilapäiskäyttöön tarkoitettu korttiratkaisu organisaatioita varten. Toteutukseltaan se on joustava, sillä varmenteet voidaan ladata kortille etäyhteyden avulla. Varakortit tilataan toimikorttilauksen yhteydessä tai tarvittaessa erikseen.

Tilapäisiä tarpeita syntyy esimerkiksi, kun toimikortti on vielä tuotannossa, on jäänyt kotiin tai on hävinnyt.

Varakortteja voidaan käyttää myös allekirjoittamiseen.

Tilapäisvarmennetta haetaan käymällä henkilökohtaisesti rekisteröijänä toimivassa rekisteröintipisteessä. Varmennetta haettaessa henkilöllisyys tarkistetaan voimassa olevasta, poliisin myöntämästä henkilöllisyyden osoittavasta asiakirjasta, joita ovat henkilökortti ja passi. Hyväksyttäviä tunnistamisasiakirjoja ovat myös Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi tai henkilökortti ja muun valtion viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi. Jos hakijalla ei ole em. asiakirjoja, poliisi voi tunnistaa hakijan henkilöllisyyden muilla tavoin. Tieto tunnistustavasta merkitään hakemuslomakkeeseen ja rekisteröintipisteen virkailija vahvistaa omalla allekirjoituksellaan, että henkilöllisyyden tunnistus on tapahtunut.

Sähköinen allekirjoitus ja sähköinen leima

Digi- ja väestötietoviraston kansalaisvarmenteiden, organisaatiovarmenteiden, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattivarmenteiden, palvelujen antajien henkilötoimijavarmenteiden ja sosiaali- ja terveydenhuollon muun henkilöstön varmenteiden sisältämällä allekirjoitusvarmenteilla on mahdollista tehdä eIDAS-asetuksen ja tunnistus- ja luottamuspalvelulain mukaisia sähköisiä allekirjoituksia. Varmenteen käytöllä sähköisessä allekirjoituksessa tarkoitetaan sekä yksityisen avaimen käyttöä allekirjoituksessa että julkisen avaimen ja varmenteen käyttöä allekirjoituksen todentamisessa. Varmenteen tietosisällössä käyttötarkoituksen määräävä kenttä määrittelee varmenteisiin liittyvän avaimen käyttötarkoituksen. Allekirjoitusvarmenteen avaimen käyttötarkoitus on kiistämättömyys (non-repudiation). Avaimen käyttö rajataan vain käyttötarkoitukseensa, sähköiseen allekirjoituksen kiistämättömyyteen tarkoitettua avainta tulee siis käyttää vain tähän tarkoitukseen eikä esimerkiksi todentamiseen ja tiedon salaukseen.

Digi- ja väestötietovirasto tuottaa myös yritysten ja organisaatioiden käyttöön oikeushenkilön tietoja sisältäviä leimavarmenteita sähköiseen leimaamiseen. Leimavarmenteen avulla voidaan todentaa allekirjoituksen tehnyt organisaatio sekä allekirjoitetun tiedon muuttumattomuus. Leimavarmennetta haetaan Digi- ja väestötietoviraston verkkoasioinnissa. DVV:n

Varmennepalvelut

30.1.2024

leimavarmenteella voi tehdä eIDAS-asetuksen mukaisen kehittyneen sähköisen allekirjoituksen.

Hakemistopalvelu

Hakemistopalvelu on julkinen Internet-palvelu, josta on saatavilla Digi- ja väestötietoviraston myöntämät, julkisessa hakemistossa julkaistut varmenteet sekä sulkulistat. Hakemistopalvelu on saatavissa osoitteesta <ldap://ldap.fineid.fi> ja <https://dvv.fi/varmennehakemisto>. Vanhentuneet ja suljetut varmenteet poistetaan hakemistopalvelusta.

Hakemistopalvelun käyttö ei edellytä tunnistautumista palveluun.

Sulkupalvelu

Digi- ja väestötietoviraston varmenteiden sulkupalvelu ottaa vastaan varmenteen sulkupyynnön.

Varmenteiden sulkupalvelussa suljetaan varmenteet, jotka varmenteen haltija tai joku muu varmenteen haltijan puolesta (esimerkiksi varmenteen haltijan työnantaja) pyytää suljetta- vaksi ennen varmenteen voimassaoloajan päättymistä. Sulkupalvelun työntekijä tunnistaa sulkupyynnön tekvän henkilön. Sulkupalvelu on ympärivuorokautinen, vuoden jokaisena päivänä toimiva 24/7 –palvelu. Suljettujen varmenteiden sarjanumerot ja tieto sulkemis- ajankohdasta julkaistaan sulkulistalla.

Sulkupalvelu

Sulkupalvelu palvelee ympäri vuorokauden jokaisena vuoden päivänä, mikäli kortsisi katoaa tai varastetaan tai et tarvitse korttia, numerosta:

0800 162 622 (maksuton Suomesta soittaessa)
+358 800 162 622 ulkomailta soittaessa (+ paikallisen operaattorin veloitus)

Lisäksi varmenteen voi sulkea sähköpostitse osoitteeseen helpline.finland@nets.eu, kun kyseessä on organisaation toimesta tapahtuva useamman varmenteen sulkeminen. Ohjeet varmenteiden sulkemiseen sähköpostitse löytyvät ohjeesta Toimikorttien varmenteiden sulkupalvelu.

Leimavarmennetta koskeva sulkupyynnö lähetetään DVV:n verkkoasioinnissa.

Neuvontapalvelu

Neuvontapalvelusta saa lisätietoja varmenteiden käytöstä ja apua mm. kortinlukijan ja kortinlukijaohjelmiston asentamisen yhteydessä esiintyvissä ongelmatilanteissa sekä myös käyttöönoton yhteydessä esiintyvissä yleisimmissä ongelmatilanteissa, kuten PIN-tunnuslu- kujen käytössä ja vaihtamisessa sekä lukkiutuneen PIN- tunnusluvun vapauttamisessa. Neuvontapalvelusta saa myös lisätietoja ja ohjeistusta julkishallinnon sähköiseen tunnistam- iseen ja tunnistusvälitykseen liittyen.

Puhelinneuvonta palvelee maanantaista perjantaihin klo 8.00 – 21.00 ja lauantaisin klo 9.00 – 15.00. Palvelu on suljettu sunnuntaisin ja arkipyhinä. Neuvontapalvelu palvelee

Varmennepalvelut

30.1.2024

suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Puhelinneuvonta palvelee palvelunumerosta, joka ohjautuu Kansalaisneuvonnan puhelinpalveluun:

0600 9 6160 (pvm/mpm) / Varmenteiden käyttöä koskeva neuvonta
0295 000 / Suomi.fi-palveluiden käyttöä koskeva neuvonta

Asiointi on mahdollista myös sähköisesti osoitteessa <https://www.kansalaisneuvonta.fi/fi-FI>. Palvelusivu tarjoaa erilaisia palvelukanavia asiointille.

DVV:n tunnistusvälityspalvelu ja DVV:n toteuttama kansallinen solmupiste

Edellä mainittujen DVV:n varmenteiden (tunnistusvälineiden) tunnistustapahtumia välitetään DVV:n tunnistusvälityspalvelun kautta julkishallinnon asiointipalveluihin. Digi- ja väestötietoviraston tarjoamista palveluista/toiminnoista varmennehakemistot, sulkulistat ja varmenteiden käyttämisessä tarvittavien ohjelmistojen fasilitointi (asiakasohjelmisto kortin lukemiseen käyttäjän päätelaitteessa) muodostavat Digi- ja väestötietoviraston tunnistusvälityspalvelun. DVV ei välitä muiden tunnistusvälineen tarjoajien tunnistusvälineiden tunnistustapahtumia asiointipalveluihin. Lisäksi DVV:n varmenteiden tunnistustapahtumia voidaan välittää DVV:n toteuttaman kansallisen solmupisteen kautta EU-maiden julkishallinnon asiointipalveluihin.

Tuotteiden ja palvelujen hinnat

Valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksupöytäkirjassa (150/1992)

Digi- ja väestötietoviraston julkisoikeudellisten tuotteiden ja palvelujen hinnat määräytyvät kulloinkin voimassa olevan valtiovarainministeriön asetuksen Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista mukaisesti.

Digi- ja väestötietoviraston liiketaloudellisten tuotteiden ja palvelujen hinnat määräytyvät kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Digi- ja väestötietoviraston yhteistyökumppanit ja alihankkijat

Digi- ja väestötietovirasto ja poliisi tarjoavat Suomen kansalaisille sekä ulkomaalaisille, joilla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa, poliisin myöntämän, DVV:n varmenteet sisältävän henkilökortin. Henkilökorttiin ja kansalaisvarmenteeseen liittyvää tietoa (mm. henkilökortin käyttöehdot) on saatavilla myös osoitteesta <https://www.poliisi.fi>.

Digi- ja väestötietovirasto ja ulkoministeriö tarjoavat ulkomailla oleskeleville Suomen kansalaisille Suomen edustustossa myönnettävän, DVV:n varmenteet sisältävän henkilökortin. Edustustoverkosta ja henkilökortin hakemisesta ulkomailla saa tarkempia tietoja ulkoministeriöstä (<https://um.fi/etusivu>).

Digi- ja väestötietovirasto tarjoaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle DVV:n varmenteet sisältäviä sosiaali- ja terveydenhuollon toimikortteja ja niihin liittyviä varmennepalveluja

Varmennepalvelut

30.1.2024

sekä yhdessä Valviran kanssa muita sosiaali- ja terveydenhuollon varmennepalvelujen tuottamiseen liittyviä palveluja.

Digi- ja väestötietoviraston tekniset alihankkijat on hankittu avoimen EU-kilpailutuksen kautta ja alihankkijat toimivat Digi- ja väestötietoviraston vastuulla ja lukuun.

Alihankkijoina toimivat seuraavat tietotekniikka-alan yritykset:

- Varmennetietojärjestelmä, laitteisto, ylläpito ja hallinta – Insta Advance Oy (varmennetietojärjestelmän käyttöpalvelut)
- Vartti-ohjelmisto, sovellushallinta – TietoEvry Oy
- Tietoliikenne – Insta Advance Oy
- Korttituotanto, kortit, yksilöinti, varmennepyyntöjen tekeminen, korttilogistiikka, ylläpito ja hallinta – Idemia Finland Oy (organisaatio- ja sote-kortit ja varmenteet), Thales DIS Finland Oy (henkilökortti ja kansalaisvarmenne)
- Aktivointitunnuslukukirjeiden toimitus – Suomi.fi-viestit -palvelu ja Posti Messaging Oy (Kansalaisvarmenne), Posti Jakelu Oy (organisaatio- ja sote-varmenteet)
- Kortinlukijaohjelmisto – Fujitsu Finland Oy
- Sulkupalvelu, varmenteiden sulkupalvelu loppukäyttäjille – Nets A/S, Suomen sivuliike
- Neuvontapalvelut - DVV/Kansalaisneuvonta
- DVV.FINEID.FI-sivusto - varmenteiden haku- ja testauspalvelu - Insta Advance Oy
- Insta Certifier CA-ohjelmisto – Insta Advance Oy
- Entrust CA-ohjelmisto - Entrust Ltd
- HSM-laitteet - Thales e-Security Ltd (nCipher Corporation Ltd)
- Käyttöpalvelu (ml. tietoliikenne) sekä tuotannon sovellushallinta – Insta Advance Oy (Suomi.fi/tunnistusvälitys)

Alihankkijat ylläpitävät henkilöstönsä osaamista palvelutuotannossa käytettyjen laitteistojen, ohjelmistojen, menetelmien ja tietoturvallisuuden osalta. Lisäksi alihankkijat huolehtivat siitä, että henkilöstö tuntee varmennepalvelun tietojenkäsittelytehtävät palvelun edellyttämällä tavalla.

Auditoinnit ja sertifikaatit

Digi- ja väestötietovirastolla on tietoturvasertifikaatti ja viraston varmennepalveluilla on myös laatusertifikaatti. Molempien sertifikaattien myöntäjä on Inspecta Sertifiointi Oy. Sertifikaatit eivät ole pysyviä, vaan niiden säilyttäminen edellyttää säännöllisesti toteutettavan seurannan, tietoturva- ja laatuauditoinnin, vähintään vuosittain. Organisaatio ylläpitää ja

Varmennepalvelut

30.1.2024

kehittää tietoturva- ja laatu järjestelmiään sekä varmistaa, että prosessit, työsuoritukset ja palvelut toteutetaan sertifioidun järjestelmän mukaisesti.

Tietoturvasertifikaatti

Digi- ja väestötietoviraston tietoturvasertifikaatti on ISO/IEC 27001:13-standardin mukainen. Siihen sisältyvät muun muassa tietoturvallisuuspolitiikka, tietoturvallisuuden organisointi, suojattavien kohteiden luokitus ja valvonta, henkilöstöturvallisuus, fyysinen tietoturvallisuus, tietoliikenteen ja käyttötoimintojen hallinta, pääsyoikeuksien valvonta, järjestelmien kehittäminen ja ylläpito sekä liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta ja vaatimustenmukaisuus. Standardi määrittelee hyvän tietoturvallisuuden tason, joka toteutetaan organisaation valitsemilla suojamekanismeilla.

Varmennepalvelujen laatu järjestelmän sertifikaatti

Digi- ja väestötietoviraston varmennepalvelutoiminnan laatu järjestelmälle myönnetty sertifikaatti on standardin ISO 9001:2015 mukainen. Laatu järjestelmä on yhteisön toiminnan suunnittelun ja kehittämisen merkittävä työväline. Sen sertifiointi puolestaan antaa toiminnalle ja järjestelmälle julkista uskottavuutta. Sertifioinnin tavoitteena on siis luoda jatkuvan kehittämisen toimintatapa ja samalla antaa maailmanlaajuinen näyttö laatu järjestelmän standardinmukaisuudesta.

eIDAS-asetuksen johdosta (asetusta on sovellettu 1.7.2016 alkaen) Liikenne- ja viestintävirastolle on toimitettu vahvan sähköisen tunnistamisen palvelujen osalta arviointielimen (vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos) laatima tarkastuskertomus ja luottamuspalvelujen osalta akkreditoidun ja hyväksytyyn vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen laatima arviointikertomus. Palvelujen eIDAS-vaatimustenmukaisuus on arvioitava laissa säädetyin määräajoin.

Poliisin, ulkoministeriön ja Valviran kanssa tapahtuvan yhteistyön nojalla Digi- ja väestötietovirasto antaa toiminnastaan vuosittain/pyynnöstä selvityksen Poliisihallitukselle, ulkoministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja Valviralle.

Liitteet

Palvelukuvaus - DVV:n kansalaisvarmenne henkilökortilla tai muulla teknisellä alustalla

Varmennepalvelujen palvelukuvaus - Liiketaloudellinen

Sosiaali- ja terveydenhuollon varmennepalvelujen palvelukuvaus

Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluhinnasto

